

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผล อภิปรายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

สมมติฐานการศึกษา

การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างก็มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 มีอายุ 25 – 35 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 มีระดับการศึกษา ปวช./ ปวท./ ปวส. จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 มีรายได้ 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 และมีประเภทบุคลากร ข้าราชการส่วนตำบล จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสำเร็จในงาน รองลงมาด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ตามลำดับ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยค้ำจุน ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการปกครองบังคับบัญชา รองลงมา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านเงินเดือน ตามลำดับ

2.1 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านความสำเร็จในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ท่านสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ รองลงมา ท่านปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และท่านมีความภูมิใจในงานที่ปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านการยอมรับนับถือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น รองลงมา ผู้บังคับบัญชารับและเชื่อในความสามารถของท่าน และ เพื่อนร่วมงานยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอในการปฏิบัติงานของ ตามลำดับ

2.3 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านลักษณะงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า งานที่ท่านปฏิบัติ อยู่มีความท้าทาย รองลงมา งานที่

ท่านปฏิบัติอยู่มีการส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่ม และงานที่ท่านรับผิดชอบอยู่เหมาะสมกับความรู้ ความรู้ความสามารถของท่าน ตามลำดับ

2.4 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ท่านมีความพึงพอใจที่ได้รับ มอบหมายให้รับผิดชอบใหม่ ๆ จากผู้บังคับบัญชา รองลงมา ท่านได้รับมอบอำนาจตัดสินใจในงาน ที่ปฏิบัติอย่างเต็มที่ และท่านมีอิสระในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2.5 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การเลื่อนขั้นเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามความรู้ ความสามารถ ผลงานของท่าน รองลงมาท่านมีเงินเดือนของ หน่วยงานเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับ หน่วยงานอื่น และท่าน ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามลำดับ

2.6 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บังคับบัญชาของท่านมีกิริยาสุภาพ นุ่มนวลต่อท่านเมื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับงาน รองลงมา ผู้บังคับบัญชาของท่านมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และท่านมีโอกาสที่จะพบและปรึกษาหารือ ผู้บังคับบัญชาได้อย่างเสมอ ตามลำดับ

2.7 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ความสัมพันธ์ภาพระหว่าง ผู้บังคับบัญชากับบุคลากรในหน่วยงานเป็นไปด้วยดี ผู้บังคับบัญชามีความเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา และในหน่วยงานมีการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

2.8 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยจูงใจ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านนโยบายและการ บริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นโยบายและแนวทางใน การปฏิบัติงานของหน่วยงานของท่านมีความชัดเจน รองลงมาผู้บังคับบัญชาของท่านเอาใจใส่ตรวจ ตราการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และนโยบายการบริหารของหน่วยงานของท่านง่ายต่อการนำไป ปฏิบัติ ตามลำดับ

2.9 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยค้ำจุน ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หน่วยงานของท่านมีการจัดห้องทำงานอย่างเป็นสัดส่วน รองลงมาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และหน่วยงานของท่านมีอาคารสถานที่และห้องปฏิบัติการที่เพียงพอในการปฏิบัติงานตามลำดับ

2.10 การวิเคราะห์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยค้ำจุน ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ด้านเงินเดือน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) ที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับช่วงเวลาที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รองลงมาเงินเดือนที่ท่านได้รับเหมาะสมกับความรับผิดชอบ และการเบิกเงินสวัสดิการด้านต่าง ๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตาม เพศ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งด้านปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามอายุ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีอายุแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยค้ำจุน มีจำนวน 3 คู่คั้งนี้ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีอายุ 25 - 35 ปีมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนมากกว่าบุคลากรที่มีอายุสูงกว่า 46 ปีขึ้นไป รองลงมาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนมากกว่าบุคลากรที่มีอายุสูงกว่า 46 ปีขึ้นไป และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ

เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีอายุ 36 - 45 ปีมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยค่าจ้างมากกว่าบุคลากรที่มีอายุสูงกว่า 46 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตาม การศึกษา พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งด้านปัจจัยจูงใจและปัจจัยค่าจ้าง

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามรายได้ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีรายได้แตกต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยจูงใจ มีจำนวน 2 คู่คั้งนี้ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจมากกว่าบุคลากรที่มี รายได้สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจมากกว่าบุคลากรที่มี รายได้สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตาม ประเภทบุคคล พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีประเภทบุคคล แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งด้านปัจจัยจูงใจและปัจจัยค่าจ้าง

4. ข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีค่าความถี่ดังนี้

4.1 ด้านความสำเร็จในงาน

ควรมีการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (ความถี่ 23) และควรมีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ (ความถี่ 16)

4.2 ด้านการยอมรับนับถือ

ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานควรยอมรับและเชื่อในความสามารถของเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา (ความถี่ 31) และผู้บังคับบัญชาควรมีการให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นบ้าง(ความถี่ 6)

4.3 ด้านลักษณะงาน

งานที่ปฏิบัติอยู่ควรมีการส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มแก่บุคลากรบ้าง (ความถี่ 9) และควรได้รับผิชอบในงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร (ความถี่ 4)

4.4 ด้านความรับผิดชอบ

ควรให้อิสระในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรบ้าง (ความถี่ 20) และควรได้รับมอบอำนาจตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติอย่างเต็มที่ (ความถี่ 12)

4.5 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรได้รับการสนับสนุนโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน (ความถี่ 109) และผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานและให้การสนับสนุน (ความถี่ 78)

4.6 ด้านเงินเดือน

ควรจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) อย่างเหมาะสมกับช่วงเวลาที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (ความถี่ 165)

4.7 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ควรจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในหน่วยงาน เช่นการจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรม(ความถี่ 54) และควรมีการจัดกิจกรรมร่วมรับประทานอาหารบ้าง (ความถี่ 37)

4.8 ด้านการปกครองบังคับบัญชา

ควรเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่พบและปรึกษาหารือผู้บังคับบัญชาได้อย่างเสมอ (ความถี่ 67)

4.9 ด้านนโยบายและการบริหารงาน

ควรมีการกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการให้บริการและแจ้งให้ประชาชนทราบ (ความถี่ 89) และผู้บริหารควรเป็นศูนย์รวมจิตใจของพนักงาน ทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อยู่เสมอ (ความถี่ 16)

4.10 ด้านสภาพการปฏิบัติงาน

ควรมีการแบ่งหน้าที่ตามลักษณะงานและปริมาณงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านเงินเดือน ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก องค์การบริหารส่วนตำบล มุ่งเน้นด้านความสำเร็จในงาน เพื่อให้บุคลากรในองค์การรู้สึกมั่นคงในสายงานและวิชาชีพของตน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร โอฬารธรรมรัตน์ (2546 : 42) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน : ศึกษากรณีบริษัท อคินพ จำกัด พบว่า ระดับแรงจูงใจในการทำงานในด้านสภาพแวดล้อม ด้านผลตอบแทนในการทำงาน และด้านความก้าวหน้าในการทำงานในการทำงานของพนักงานบริษัท อคินพ จำกัด อยู่ในระดับมาก โดยแรงจูงใจในการทำงาน อันดับ 1 และอันดับ 2 คือ แรงจูงใจในด้านเงินเดือนและผลตอบแทนในการทำงาน แรงจูงใจอันดับ 3 คือ แรงจูงใจด้านเพื่อนร่วมงาน ส่วนลำดับของปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน อันดับที่ 1 คือ ปัญหาอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปัญหาอุปสรรคในการทำงานอันดับที่ 2 คือ ภาระงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และปัญหาอุปสรรคในการทำงานอันดับที่ 3 คือ สถานที่ตั้งของบริษัท/ระยะทางในการเดินทางในการทำงาน ผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ พบว่าอายุงานและผลตอบแทนในการทำงาน ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานที่ระดับนัยสำคัญ .05 ตำแหน่งมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบริษัท อคินพ จำกัด ควรเพิ่มแรงจูงใจในด้านตำแหน่งงาน โดยการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานทั้งในด้านความรู้ ความสามารถในงาน และในด้านภาวะผู้นำไปพร้อม ๆ กันเพื่อให้พนักงานมีความสามารถที่จะทำงานให้กับบริษัทอย่างเต็มประสิทธิภาพด้วยความเต็มใจและเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้บริษัทดำเนินการแข่งขันกับบริษัทอื่นได้ในทุก ๆ ด้าน และสอดคล้องกับ แจ็คสัน และเบวิน (Jackson. 1975 : A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้ความสามารถของผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง กับทฤษฎีแรงจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในผู้บริหารระดับกลาง และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของผู้บริหารระดับกลางกับระดับที่สูงกว่า โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับกลางจำนวน 422 คน และ

ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 337 คน ผลของการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารระดับกลางและผู้บริหารระดับสูง มีความพอใจในปัจจัยเชิงใจ อันได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มากกว่าปัจจัยค่าเงิน

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน พบว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการศึกษาแตกต่างกัน และมีประเภทบุคคลแตกต่างกัน มีความต้องการแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ที่มีอายุแตกต่างกัน และมีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการแรงจูงใจที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน อาจมีความต้องการต่างกัน เช่น ผู้ที่มีอายุน้อยอาจมีความต้องการ สภาพการปฏิบัติงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ และความมั่นคงในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกับผู้ที่มียุขมาก และบุคลากรผู้ที่มีรายได้น้อยก็ต้องการ เงินเดือนที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สุวีรัตน์ เรไร (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลสามโก้ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง พบว่า 1) ปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลสามโก้ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง ด้านความมั่นคงในงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง และเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ (1) ด้านสภาพแวดล้อมของการทำงาน (2) ด้านความเสมอภาค (3) ด้านความก้าวหน้าในงาน (4) ด้านค่าตอบแทน และ (5) ด้านการมีส่วนร่วม 2) เปรียบเทียบปัจจัยเชิงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลสามโก้ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้ศึกษายขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ควรเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงงานในเรื่องต่าง ๆ เช่น การสร้างคุณภาพ การลดต้นทุน การสร้างความปลอดภัยในการทำงาน และการดูแลรักษาเครื่องจักร การกำจัดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออกไป ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจะมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการทำให้เกิดคุณภาพขององค์การ

1.2 ควรจัดประชุม อบรม และสร้างแรงจูงใจ ให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานให้มากขึ้น

1.3 ควรมีคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการเป็นระยะ

1.4 ควรกำหนดกฎ กติกา ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่เลือกปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้ศึกษายขอเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลการ ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่และการพัฒนาประเทศ

2.2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยใช้พนักงานฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงงาน เพื่อยกระดับงานและวิธีการทำงานแบบใหม่ อันก่อให้เกิดคุณภาพในงานมากยิ่งขึ้น